

CANADA

Winnipeg, Man.,
John E. Forslund

Prenumerationspriset
1/2 år \$1.00
1 år \$1.50
3 år \$4.50
5 år \$7.50
10 år \$12.00
15 år \$16.50
20 år \$21.00
Post- och expressekostnader till
registrerat brev till

Lokalposter önskas i alla svenska
skolor och lemnas god provision.
Korrespondens, kort och intressanta
mottagas med tackasubst.
Prenumerationsmedel bör skickas till
Post- eller Express Money Order eller
Registrerat brev till

CANADA,
Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: Room 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER

SVERIGE.

STOCKHOLM. Årets skörd under medelmåttan. Solen under tiden från den 21 oktober till den 11 de skördeuppgifter från de särskilda länen inkommit till Statistiska centralbyrån meddelas här en sammanfattning af de på detta sätt vunna upplysningarna om 1899 års skörd.

Under sådant förhållande har Statistiska centralbyrån ansett att rikets skörd i sin helhet bör betecknas såsom under medelmåttan.

Vår krigsakademi och boerkriget. I det anförande af sekretären inom krigsakademien, som i förgår upplästes förekommer följande rader, som ju kunna vara värda att komma till allmänna kännedom:

"I den nu pågående, med synnerlig uppmärksamhet följda striden mellan England och Transvaal, hvilkens slutliga resultat ännu icke låter sig ens närmelse vis överskådas, har den maktigare staten försummat att i rätta ögonblicket hålla de nödiga maktmedlen till sitt förfogande. Den svagare åter har förstått betydelsen af de Cromwellska orden att 'hålla krutet torrt', och i förtrostan på rättvisan af sin sak och i förlitande på härskarornas gud vadat till vapnen för att begagna sig af det tillfälliga försprånget framför sin maktiga fiende. Det är en djärf insats. Men sådana insatser väga folken, då de äro hotade i sin nationella tillvaro, då de älska friheten och själfbestämningens rätten högre än alla andra jordiska ting."

De olika rösträttsförslagen, hr von Frieseus om kommunalstreck och hr Boethius' om graderad rösträtt, lära, om man får tro en uppgift i Gefleposten, vara föremål för regeringens uppmärksamhet, åtminstone så till vida som den skall hafva vidtagit vissa förberedelser för vinnande af statistiskt material till bedömande af de olika förslagens räckvidd. Regeringen uppgifves icke ställa sig afvisande mot alla förändringar i rösträtten, ehuru den ännu icke intager någon bestämd ståndpunkt till något föreliggande förslag. I alla handlingar förespås, att rösträttsfrågan skall blifva "fullt aktuell" under valperioden.

Generalpoststyrelsen fyller 50 år i dag. Genom skrifvelse af den 21 november 1849 förordnade nämligen k. mt. att det förutvarande "Öfver Post Directeurs Embete" skulle från nästaföljande års början benämnas "General

Post Styrelse" och "Öfver Post Directeuren" i följd häraf kallas "General Post Directeur".

Sveriges export. Kommerkollegium föreslår att, såsom en följd af år varit brukligt, 8,500 kr. anvisas för upprätthållande af agenturen i Manchester för befrämjande af svenska mejeriprodukters afsättning i England samt att 5,000 kr. anslås åt den i norra Tyskland inrättade agenturen för befrämjande af afsättning utaf produkter af den svenska fiskeriarbeten. De återstående 1,500 kr. föreslår kollegium skola tillsvidare reserveras.

Våra nya krigsfartyg. Arbena på torpedkryssaren "Claes Uggla", som bygges vid Bergsund, äro så långt framskridna, att kryssaren om två veckor kan löpa af stapeln.

Torpedkryssaren "Psalander", som bygges vid Finnboda, blir färdig att sjösättas redan nästa lördag.

Olyckan på "Claes Horn". Öfver 1,100 kr. ha vid härvarande flottstation insamlats till enka och barn efter den å torpedkryssaren "Claes Horn" omkomne maskinisten och insats i bank. Daraf ha å fartyget insamlats 115 kr., bland officerare vid stationen 540 kr., och vid eldarekompaniet, som den oflidne tillhört, 198 kr. Resten har insamlats dels å kronorvarvet här.

Dessutom ha till den omkomne maskinistens enka kontant utbetalts 306 kr. af medel, som insamlades på eskadern och som blefvo öfver sedan kranar åt de båda oflidna anskaffats, hvilket ändamål denna insamling ursprungligen afsåg.

Stupad i Transvaal-kriget. Enligt till anhörig hit ingången underrättelse, har Alfred Norden, hvilken som frivillig ställt sig i boernas led och blifvit sårad i första drabbningen, oflidit å ett faldsjukhus. N. var 33 år och bördig från Torsåker i Gestrilands amt hade vistats de sista 8 åren i Transvaal som affärsman.

ESKILSTUNA. Eskilstunaskandalen. Stadsfiskalen Johansson häktad. Härnatten försiggick den — näst den Pallinska — mest uppseendeväckande häktningen med anledning af liförsäkrings-avindlerierna i Eskilstuna. Landsfiskal Köhler lät nämligen då häkta stadsfiskalen Johansson, hvilken inmanades i stadsfängelset. Stadsfiskalen har i egen skap af agent för Victoria begätt en del spekulationer i "prima lif". En del häktade hafva lösgifvits och öppnat ansvarstalan mot hr Köhler.

GÖTEBORG. Färlig lek. En 12 årig gosse, som till en handelsresande här, tog den 16 nov., under det han var ensam i hemmet, sig före att på lek binda ett snöre om halsen och faste det vid ett dörrlås. Då modern efter en stund kom tillbaka, befanns gossen död. Han hade på något sätt fått snaran hårdt om halsen.

HALMSTAD. Fast brandkår i Halmstad har stadsfullmäktige beslutit skola upprättas.

Till förste rådman i Halmstad ha stadsfullmäktige valt auditören vice haradshöfding A. Westman.

KRISTIANSTAD. Ett glasbruksbolag i konkurs. Nya skånska glasbruksaktiebolaget i Sibb-

hult har den 10 nov. af rådhusrådet på styrelsens begäran blifvit försatt i konkurs.

KARLSKRONA. Mord af 10 årig. En 10-årig pojke i Berg, Tvings socken, som till skomakaren P. Fredriksson, sköt härom dagen ihjäl en fyra års flicka i Bråstorp. Barnen hade antagligen blifvit osams under lek.

Det är inte första gången den lille bofven lagt sin natur i dagen. I somras slog han en vuxen karl i hufvudet med en sten, så att den slagne höll på att stryka med. Sina fosterföräldrar har gossen ständigt tyranniserat, stulit från dem, i deras namn borgat varor i butiker och t. o. m. slagit dem, omtalar Bl. i. Tiden.

MALMÖ. Järnvagsolycka. Den 22 nov. uppstod maskinskada å eftermiddagsnattåget från Göteborg till Malmö. Hjulplokomotiv anslände på rekvisition.

Harvid inträffade det missödet, att hjulplokomotivet, enligt hvad dess förare uppgifver, på grund af att maskinen icke "lydde sig", sammanstötte med det skadade lokomotivet, som stannat i själva vaxeln. Båda maskinerna kilades in i hvarandra och blefvo betydligt ramponerade. Däremot ledo vagnarna icke någon skada, liksom icke heller någon människa skadades. Olyckan väl lade stort afbrott i trafiken, och först vid half 7 tiden i morse var banan åter klar.

Ny uppfinning. I våra lokomotivpannor användes ett af tegel muradt s. k. eldstadshvalf, afsedt att jämnt fördela elden på de respektiva eldyrtorna. Detta har emellertid vissa olägenheter, i det att värme går förlorad. Ritaren vid statens järnvagar i Malmö, Axel Larsson, ha nu uppfunnit och konstruerat ett rösystem, afsedt att ersätta detta hvalf.

NORRKÖPING. Den danske brottaren Beck Olsen täffades i söndags kväll i cirkus i Norrköping inför en rätt talrik publik med svensken Ahlberg, som vid föregående täffing besegrats af dansken. Efter 10 å 15 minuters kamp afbröts brottningen, enar Beck Olsen förklarade att han ådragit sig ett seubrott. Publikens tycktes ställa sig tvifvelsam gent emot uppgiften och visade tecken till oro. Emellertid förekommo inga störande utprädnar. Beck Olsen afreste senare på kvällen till sitt land igen.

SUNDSVALL. Befälhafvaren å tyska ångaren "Norrköping", J. Blohm, har till länstyrelsen ingifvit anmälan om kvarstad å ångfartyget "Falken" jämte dess frakt till säkerhet för 3,600 kr. med ränta afvensom för besigtning och öfriga kostnader, som förorsakats "Norrköping" på grund af sammanstötningen med "Falken" den 12 november.

Nidingsdåd. Bonden Jöns Göranson i Risselås i Ströms socken har i höst anskaffat ett tröskverk med flyttbar körvandring och med detta nu senast utfört arbete hos bonden Matts Larson där. Just som verket i torsdags sattes i gång, hördes en fruktansvärd knall som af ett dynamit-skott och tröskverket flög i tusen bitar. Dynamit eller annat kraftigt sprängämne hade af någon blifvit lagt i själva stifttrumman och exploderat vid igångsättandet. Sex personer voro närvarande,

J. Robinson & Co.

Handelsmagasin.

MAIN STREET.

Korta Varor, Skodon, Specerier, Viktualier, etc.

Nästan allt som Ni behöfver finnes i våra stora butiker. Våra Klädningstygger äro de bästa, våra Söcker de modernaste och vår Skobandel är den finaste i Canada. Vi hafva biträde, som talar svenska, hvilket borde vara en större skäl att gifva Edra inköp hos oss.

J. ROBINSON. Main Street. 4103

men ingen skadades, oaktadt bitarna slungades kring väggar och tak.

SÖDERTELJE. Angående Vermbols sulfidfabriks brand meddelas: Elden begränsades vid 12-tiden på natten, då fabriken till större delen var nedbrunnen. Elden började i kokhuset, men hur den uppkommit är ännu icke känt.

Vermbols sulfidfabrik är försäkrad för inalles 450,000 kr., Svea 258,000 kr., Victoria 50,000 kr., Norrland 29,000 kr. och Basel 29,000 kr.

UDDEVALLA. Eld utbröt den 19 nov. i Uddevalla mekaniska verkstads gjuteri. Allt trävirke samt en mängd gjutflaskor som lågo färdiga för gjutning, förstördes. Arbetet vid gjuteriet lär icke kunna återupptas å.

VISBY. Seniorer bland vårt lands prester, prosten Carl Bergvall i Barlingbo af Visby stift, ingår den 28 de sitt hundra år.

Gentilt. Visby poliskonstaplar komma från och med nästa år att vid sin patrullering på stadens knagliga gator ståta med pickelhufva och sabel.

VEXIÖ. En pligtrogen dotter. Hos handlanden M. Arousson i Vexjö infann sig häromdagen en ung dam och begärde att få betala 15 kronor kapital och 8 kr. 40 öre af henne beräknad ränta för en varuskuld, som hennes numera aflidna moder en gång ådragit sig under vistelse i Vexjötrakten. Modern hade i små omständigheter oflidit, men på dödsbädden uppmanat dottern att, om hon en gång kunde, betala skulden till hr. A. Först nu hade dottern lyckats erhålla en väl afhörd plats.

Hr Arousson försökte förgäves — berättar Sm. P. — att för må denna pligtrogna dotter att åtminstone afstå från att erlagga räntan; hon bad så bevekligt att få fullgöra sitt uppdrag, sådant hennes heder bjöd henne. Ej ens erbjudandet att välja ut sig ett vackert klädningstyg, om nu partout räntan också skulle gäldas, lockade denna förträffliga Evas dotter.

Och med glad hjärta gick hon efter att ha fyllt sitt löfte och sin döda moders hedersbud.

VENERSBORG. En kärleks tjänstens triumf har man kallat resultatet af den undervisning, som kommit blinde och döfatumne ynglingen Johan Nilsson till del vid den anstalt som ledes af fru Elisabeth Anrep Nordin i Venersborg. Den stackars ynglingen har ju de tre bästa ingångsportarna till sin sjal stängda; endast två af fem sinnen stå honom åter. Men nu har undervisningen medfört det resultat, att han anses kunna utstå förhör i sina kristen-

domsstycken. Den blinde, döfve och stumme ynglingen skall i morgon i Venersborgs kyrka konfirmeras och därefter begå sin första nattvard. Den lärinna som fört ynglingen fram har haft ett stort arbete för sig, och den kyrkohögvid som i morgon firas i Venersborg är af sällsyntaste slag.

ÖREBRO. Den sorgliga affärskraschen i Kumla tyckes nu gått genom sitt värsta skede. Många af de "små", som till följd af de "storas" fall höllo på att stryka med, ha nu fått sina affärer klarrade. För mången blir det nog årsånga efterkänningar, men kanske som ordspråket säger; In tet ondt som ej har något godt med sig.

ÖSTERSUND. Älgen i våra skogar. Älgen ökas, enligt vederbörandes uppgifter, trots alla förföljelser i Norrbotten och sprider sig allt längre norrut. Omkring 200 älgar dödas där årligen. I Vesterbotten, hvarest totalt jagtförbud för älg gäller under tiden 1896 — 1900, siges en jämförelsevis god ökning i den förut svaga älgstammen kunnat iakttagas. I Gestrilands och Österdalarna är tillgången god, men knapp i Helsingland och Vesterdalarna. I Bergslagen, där omkring 600 älgar årligen fallas, är tillgången ganska god utom i vissa orter. I Stockholms, Södermanlands och Östergötlands länen är älg tillgången liksom på rätt god utom i vissa orter; liksom i Skaraborgs, Elfsborgs, Gästeborgs och Bohus län. I Småland är tillgången sparsam å älg, som hufvudsakligen har sitt tillhåll i kronoparkerna. Sydligare förekomma älgständer på Söderåsen och vid Oxhults kronopark. Omkring 1,500 älgar skjutes årligen i Sverige.

Landförsvarets eldvapen. Repetergevärd och snabbjutande kanoner. Generalfälttygmästaren har i skrifvelse till k. mt. hemställt om proposition till nästa riks dag om ett anslag af 6,213,000 kr. till fortsatt anskaffning af eldhandsvapen och däraf 1,402,750 kr. på extra stat för år 1901, samt ett anslag å 12,000,000 kr. för anskaffning af ny faltartillerimateriel och ammunition. Fjärdedelen af nämnda belopp eller 3,000,000 kr. skulle anvisas på extra stat för 1901.

Storsta Lager af
Guld & Silver-
Arbeten
Fickur och Klockor
af alla slag.
...BILLIGASTE PRISER...
R. Dingwall,
Juvellör.
Butiker: Melatys Bli.
Main & Alexander st.